

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 5.6.2013
COM(2013) 337 final

2013/0176 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 974/98 seoses euro kasutuselevõtuga Lätis

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Komisjon võttis 5. juunil 2013. aastal vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping”) artikli 140 lõikele 2 vastu ettepaneku nõukogu otsuse kohta, milles märgitakse, et Läti vastab euro kasutuselevõtuks vajalikele tingimustele ja et Läti suhtes kehtestatud erand tühistatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Positiivse otsuse korral peab nõukogu seejärel võtma muud vajalikud meetmed euro kasutuselevõtmiseks Lätis.

Nõukogu määrusega (EÜ) nr 974/98 euro kasutuselevõtu kohta¹ reguleeritakse euro esialgset kasutuselevõttu esimese etapi euroala liikmesriikides ja Kreekas². Kõnealust määrust on muudetud järgmiste määrustega:

- määrus (EÜ) nr 2169/2005, et valmistuda euroala edasiseks laienemiseks;
- määrus (EÜ) nr 1647/2006, et hõlmata Sloveenia (kus võeti euro kasutusele 1. jaanuaril 2007);
- määrus (EÜ) nr 835/2007, et hõlmata Küpros (kus võeti euro kasutusele 1. jaanuaril 2008);
- määrus (EÜ) nr 836/2007, et hõlmata Malta (kus võeti euro kasutusele 1. jaanuaril 2008);
- määrus (EÜ) nr 693/2008, et hõlmata Slovakkia (kus võeti euro kasutusele jaanuaris 2009);
- määrus (EL) nr 670/2010, et hõlmata Eesti (kus võeti euro kasutusele jaanuaris 2011).

Selleks et ka Läti oleks hõlmatud määrusega (EÜ) nr 974/98, tuleb selle liikmesriigi kohta lisada viide kõnealusesse määrusesse. Käesolev ettepanek sisaldab kõnealuse määruse vajalikke muudatusi.

Läti riiklikus eurole ülemineku kavas täpsustatakse, et kohaldada tuleks järsu ülemineku stsenaariumi, st euro kasutuselevõtmine Läti vääringuna ning euro pangatähtede ja müntide kasutuselevõtmine asjaomases liikmesriigis peaks toimuma ühel ja samal ajal.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Ametlik menetlus, mis järgneb komisjoni ettepanekule nõukogu otsuse kohta, hõlmab konsulteerimist Euroopa Keskpangaga. Majandus- ja rahanduskomitees ning majandus- ja rahandusministrite nõukogus / eurogrupis peetakse liikmesriikidega eri valdkondade raames korrapäraselt arutelusid majanduspoliitiliste probleemide üle. Arutelud hõlmavad mitteametlikke nõupidamisi euroalaga liitumisega seotud küsimustes (sh vahetuskursipoliitika). Arutelud teadlaste ja muude huvitatud isikutega toimuvad konverentside/seminaride ja erikohtumiste raames.

¹ EÜT L 139, 11.5.1998, lk 1. Määrust on viimati muudetud nõukogu 7. novembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1647/2006 (ELT L 309, 9.11.2006, lk 2).

² Vt nõukogu 27. novembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 2596/2000, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 974/98 euro kasutuselevõtu kohta (EÜT L 300, 29.11.2000, lk 2).

Majanduse arengut euroalal ja liikmesriikides hinnatakse erinevate majanduspoliitika koordineerimise ja järelevalve menetluste raames (eelkõige ELi toimimise lepingu artikli 121 raames) ning komisjon hindab ja analüüsib korrapäraselt riigispetsiifilisi ja kogu ELi hõlmavaid suundumusi (sh koostab prognoose, avaldab korrapäraselt trükiseid, annab oma panuse majandus- ja rahanduskomitee ning majandus- ja rahandusministrite nõukogu / eurorühma töösse). Komisjon teeb kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ja varasema tavaga ettepaneku mitte koostada ametlikku mõjuhinnangut.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

3.1. Õiguslik alus

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 140 lõige 3, millega võimaldatakse euro kasutuselevõtuks muude vajalike meetmete võtmist liikmesriigis, keda käsitlev erand on tühistatud ELi toimimise lepingu artikli 140 lõike 2 alusel.

Nõukogu teeb otsuse nende liikmesriikide ühehäälsel toetusel, kelle rahaühik on euro, ja asjassepuutuva liikmesriigi toetusel komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast EKPga konsulteerimist.

3.2. Subsidiaarsus ja proportsionaalsus

Ettepanek tehakse liidu ainupädevusse kuuluvas valdkonnas. Subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

Käesolev algatus ei lähe oma eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale ja vastab seega proportsionaalsuse põhimõttele.

3.3. Õigusakti valik

Nõukogu määruse (EÜ) nr 974/98 (euro kasutuselevõtu kohta) muutmise ainsaks asjakohaseks õiguslikuks vahendiks on määrus.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. MÄRKUSED ÜKSIKUTE ARTIKLITE KOHTA

5.1. Artikkel 1

Vastavalt määruse (EÜ) nr 974/98 artikli 1 punktile a ja artiklile 1a on kõnealuse määruse lisa tabelis loetletud osalevad liikmesriigid ning kõikide nende liikmesriikide puhul on kindlaks määratud eurole ülemineku päev, sularahavahetuse päev ja vajaduse korral omavääringu järkjärgulise käibelt kõrvaldamise aeg. Vastavalt määruse (EÜ) nr 974/98 artikli 1 punktile i saab omavääringu järkjärgulise käibelt kõrvaldamise aega kohaldada ainult nende liikmesriikide suhtes, kus euro kasutuselevõtmine ja sularahavahetus toimub samal päeval. Seda ei tehtud nende üheteistkümne liikmesriigi suhtes, kes võtsid euro kasutusele 1. jaanuaril 1999, ja Kreeka suhtes, kes võttis euro kasutusele 1. jaanuaril 2001. Sloveenia, Küprose, Malta, Slovakkia ja Eesti puhul langesid euro kasutuselevõtu päev ja sularahavahetuse päev kokku (1. jaanuar 2007 Sloveenias, 1. jaanuar 2008 Küprosel ja Maltal, 1. jaanuar 2009 Slovakkias ning 1. jaanuar 2011 Eestis), kuid need riigid otsustasid mitte kohaldada omavääringu järkjärgulise käibelt kõrvaldamise aega.

Samuti on Läti riiklikus eurole ülemineku kavas kindlaks määratud üks ja sama kuupäev euro kasutuselevõtuks ja sularahavahetuseks (1. jaanuar 2014) ning asjaomane liikmesriik on otsustanud mitte kohaldada omavääringu järkjärgulise käibelt kõrvaldamise aega.

Kõnealuse artikliga lisatakse määruse (EÜ) nr 974/98 lisa tabelisse protokollis järjestuses Läti ja kõnealuse liikmesriigi järgmised vastavad andmed:

Liikmesriik	Eurole ülemineku päev	Sularahavahetuse päev	Liikmesriik kohaldab järkjärgulise käibelt kõrvaldamise aega
„Läti	1. jaanuar 2014	1. jaanuar 2014	Ei”

5.2. Artikkel 2

Kõnealuses artiklis sätestatakse, et määrus jõustub 1. jaanuaril 2014, millega tagatakse selle kohaldatavus kooskõlas muude euro kasutuselevõtmist Lätis käsitlevate nõukogu õigusaktide kohaldamise ajakavaga, st kehtestatud erandi tühistamise päevaga ja Läti lati ümberarvestuskursi jõustumise päevaga.

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 974/98 seoses euro kasutuselevõtuga Lätis

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 140 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,³

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust⁴

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 3. mai 1998. aasta määruses (EÜ) nr 974/98 euro kasutuselevõtu kohta⁵ on sätestatud, et euroga asendatakse nende liikmesriikide vääringud, kes täidavad euro kasutuselevõtuks vajalikud tingimused ajal, kui ühendus jõuab majandus- ja rahaliidu kolmandasse etappi.
- (2) Vastavalt 2003. aasta ühinemisakti artiklile 4 on Läti liikmesriik, kelle suhtes on kehtestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping”) artikli 139 lõikes 1 määratletud erand.
- (3) Vastavalt nõukogu 2013. aasta otsusele 2013/.../EL euro kasutuselevõtu kohta Lätis 1. jaanuaril 2014⁶ vastab Läti euro kasutuselevõtuks vajalikele tingimustele ning Läti suhtes kehtestatud erand tühistatakse alates 1. jaanuarist 2014.
- (4) Euro kasutuselevõtmine Lätis eeldab, et Lätile laiendatakse määruse (EÜ) nr 974/98 kohaseid euro kasutuselevõtmist käsitlevaid kehtivaid sätteid.
- (5) Läti riiklikus eurole ülemineku kavas täpsustatakse, et euro pangatähed ja mündid peaksid saama asjaomases liikmesriigis seaduslikuks maksevahendiks sellel päeval, kui euro võetakse Lätis omavääringuna kasutusele. Seepärast on euro kasutuselevõtmise ja sularahavahetuse päev 1. jaanuar 2014. Omavääringu järkjärgulise käibelt kõrvaldamise aega ei tuleks kohaldada.
- (6) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 974/98 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 974/98 lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

³ ELT C [...], [...], lk [...].

⁴ ELT C [...], [...], lk [...].

⁵ ELT C [...], [...], lk [...].

⁶ ELT L [...], [...], lk [...].

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.
Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

LISA

Määruse (EÜ) nr 974/98 lisasse Küprose ja Luksemburgi kirjete vahele lisatakse järgmine rida.

Liikmesriik	Eurole ülemineku päev	Sularahavahetuse päev	Liikmesriik kohaldab järkjärgulise käibelt kõrvaldamise aega
-------------	-----------------------	-----------------------	--

„Läti	1. jaanuar 2014	1. jaanuar 2014	Ei”
-------	-----------------	-----------------	-----